

La sala d'estar és un camp de futbol - Josep M. Fonalleras

Des de 1983, en què va publicar el seu primer llibre, Josep Maria Fonalleras (Girona, 1959) alterna novel·les, reculls d'articles i de contes, llibres infantils i juvenils. La seva literatura es caracteritza per una naturalitat sofisticada i un to bonhomíós, que ha donat resultats excel·lents en contes que recorden la falsa lleugeresa de Salinger. El tomb arriba el 2007, amb *Un any de divorciat*, que, sense renunciar als protocols de la ficció, explora un univers més pròxim. Després de l'arriscada novel·la *Climent* (2013), ara publica *La sala d'estar és un camp de futbol*, que recrea la seva infantesa.

El llibre comença amb els germans buidant el pis de la mare que acaba de morir, i acaba amb dues referències molt pertinents a *El jardí dels Finzi-Contini* i a uns versos de Joan Vinyoli. No som, doncs, davant una mera juxtaposició de records, sinó davant un artefacte literari que reconstrueix la vida dels que ja no hi són. Amb precisió, sense ràbia ni nostàlgia, equidistant entre la fredor i el sentimentalisme, Fonalleras aixeca el perdurable edifici del record.

A la sala d'estar és un camp de futbol hi trobem, és clar, els records personalíssims de l'autor, però també un lèxic que forma part d'un passat compartit que comença a convertir-se en història: cuina econòmica, tall de digestió, màdelman, *redondilla*. Parlo d'uns anys en què un mestre podria llançar impunement un esborrador al cap dels seus alumnes, en què Vox no era un partit polític sinó el diccionari més popular. Fonalleras no es limita a enumerar els records, però tampoc aspira a exhaurir-los: amb quatre pinzellades en té prou per donar fe d'un temps i d'un país.

Els lectors fidels agrairan la referència a un assagista polonès que serà l'origen de Botxenski, personatge proteic que protagonitza el seu primer recull de contes, i que apareix en un record vinculat al pare. D'altres celebraran l'estil contingut, les frases concentrades com la que es refereix a un mestre que feia "unes gambades tan excessives com la seva fe". Des d'aquí convidem Josep Maria Fonalleras a escriure una novel·la que combini aquest món desaparegut amb la imaginació que ha demostrat sobradament que posseeix, i l'estil que cultiva des de fa més de trenta anys.